Pere Casaldàliga

Per PepMaria el dc., 02/09/2020 - 10:56

El dia 8 d'agost de 2020 va morir al Brasil Pere Casaldàliga, bisbe de Sao Felix do Araguaia. La seva mort em va afectar molt perquè va ser un referent central de la meva joventut.

Nascut l'any 1928 a Balsareny (Bages), la seva infantesa va estar marcada pel martiri de cristians en els convulsos anys 1930 d'aquest país: "Un ha obert els ulls a la fe i ha crescut en una vocació envoltada de sang de màrtirs. Després he entès millor fins a quin punt la conflictivitat ha de formar part essencial de l'Església i de la vida de Jesucrist". És per això que als anys 1950 Casaldàliga esdevé líder religiós i social en favor dels drets dels obrers a les barriades de Sabadell; i paradoxalment es converteix en incòmode per al règim polític que pretenia protegir els màrtirs dels anys 1930.

L'any 1968 se'n va al Mato Grosso brasiler a fundar una missió de la seva congregació religiosa, els claretians. Al cap de tres anys ha consolidat prou comunitats cristianes com perquè en l'extens territori de la seva missió, el papa Pau VI el nomeni bisbe d'una nova diòcesi: Sao Felix do Araguaia. Va ser-hi bisbe fins a la seva jubilació l'any 2005. Però la seva posició religiosa i social davant de la realitat del Mato Grosso no ha estar còmoda. En efecte, aquella selva viu el conflicte entre, per un costat, els grans propietaris de terres ("fazendeiros") recolzats per militars i pistolers; i per l'altre, el medi ambient, els pobles indígenes i els camperols sense terres. I Dom Pedro es va alinear des del primer moment amb els segons. Ell seguia les intuïcions i orientacions de la Teologia de l'Alliberament, que entén que Jesús de Natzaret va fer una opció pels pobres i va lluitar per canviar les condicions polítiques, econòmiques i ideològiques que generaven pobresa i opressió. Li agradava saludar els seus amics dient: "E a luta?" (Com va la lluita?).

Amb aquesta posició, va rebre constants amenaces de mort, que es van concretar dolorosament en l'assassinat -davant dels ulls de Casaldàliga- del jesuïta Joao Batista Penido l'any 1976, quan un policia va disparar a Penido confonent-lo amb Dom Pedro. La seva relació amb la cúpula de l'Església va ser controvertida, però es va mantenir un profund respecte mutu. Ni més ni menys que el papa Pau VI va protegir-lo afirmant públicament: "Qui toca Pere (Casaldàliga), toca Pau (VI)."

A més de bisbe i activista social, Casaldàliga era escriptor i poeta. Potser perquè creia que "després de la sang, la paraula és el 'poder' més gran que existeix". En concret, em sembla bonica i suggeridora una poesia sobre el celibat:

Será una paz armada, compañeros,

será toda la vida esta batalla

que el cráter de la carne solo calla

cuando la muerte acalla sus braseros.

Sin lumbre en el hogar, y el sueño mudo;

sin hijos, las rodillas y la boca

a veces sentirán que el hielo toca.

La soledad les pesará a menudo.

No es que dejen el corazón sin bodas:

Habrán de amarlo todo, todos, todas.

Discípulos de aquel que amó primero,

perdida por el Reino y conquistada,

será una paz tan libre como armada:

será el amor, amado en cuerpo entero.

……..

· “Les meves causes són més importants que la meva vida... perquè són les causes les que donen sentit a la vida."

· “No n’hi ha prou amb ser creient, també s’ha de ser creïble”.

· “Si veus infelicitat, és difícil sentir-te plenament feliç; però si mires de ser solidari i senzill, hi ha una mena de felicitat de fons que es manté.”

· “No estem amenaçats de mort: estem amenaçats de resurrecció”. “Vius o ressuscitats!”.

· “Al final del camí em diran: ‘Has viscut? Has estimat?’ I jo sense dir res, obriré el cor ple de noms”.

……

· Quines causes tens que et semblen més importants que la vida?

· Quines tensions personals i comunitàries originen aquestes causes ?

· Quines accions fan « creïbles » les teves causes ?